

Laidiens: 03.08.2016., Nr. 148

Oficiālās publikācijas Nr.: 2016/148.1

Ministru kabineta noteikumi Nr. 472

Rīgā 2016. gada 15. jūlijā (prot. Nr. 36 14. §)

Publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras jaudas sadales noteikumi

*Izdoti saskaņā ar Dzelzceļa likuma
27. panta desmito daļu*

I. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka:

- 1.1. kārtību, kādā tiek plānots un koordinēts vilcienu kustības gada grafiks, sadalīta publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras jauda (turpmāk – infrastruktūras jauda) (arī šīs infrastruktūras pārvaldītāja būtisko funkciju veicēja (turpmāk – būtisko funkciju veicējs) un infrastruktūras pārvaldītāja rīcību, ja infrastruktūra ir pārslogota) un notiek sadarbība, sadalot infrastruktūras jaudu vairāk nekā vienā tīklā;
- 1.2. pārvadājumu veikšanas iesnieguma (turpmāk – pieteikums) vai apkopes darbu veikšanas paziņojuma saturu, tam pievienojamos dokumentus, to izskatīšanas kārtību;
- 1.3. infrastruktūras jaudas palielināšanas plāna saturu;
- 1.4. rīcību vilcienu kustības organizēšanai, arī tad, ja radušies traucējumi, kā arī tad, ja infrastruktūras jauda tiek pieprasīta pēc vilcienu kustības grafika izstrādāšanas;
- 1.5. principus kritēriju izstrādei, lai konstatētu, ka piešķirtās jaudas ietvaros sliežu ceļi vai to daļa netiek izmantota.

2. Noteikumos lietoti šādi termini:

- 2.1. ārpusplāna vilcieni – vilcieni, kas izmanto infrastruktūras jaudu uz neregulāra pamata un ārpus infrastruktūras jaudas sadales plāna;
- 2.2. infrastruktūras iecirknis – vairākos posmos sadalīta dzelzceļa līnija starp stacijām (arī starp staciju un valsts robežu), kurās var mainīt kustības virzienu, vilces līdzekļus vai lokomotīvu brigādes;
- 2.3. jaudas sadales plāns – būtisko funkciju veicēja apstiprināts dokuments, kas atspoguļo tā lēmumu par infrastruktūras jaudas sadali, norādot pieteikuma iesniedzējiem iedalīto vilcienu ceļu skaitu, kā arī aptuvenos vilcienu nosūtīšanas vai pienākšanas laikus, ja tādi minēti pieteikumā;
- 2.4. vilcienu ceļu iedalīšana – operatīvā infrastruktūras jaudas sadale, kurā katram vilcienam ieplāno konkrētu vilcienu ceļu atbilstoši pārvadātāju priekšlikumiem par tiem piešķirtās infrastruktūras jaudas izmantošanu,

ārpusplāna vilcienu pieteikumiem un infrastruktūras pārvaldītāja apkopes darbu veikšanas paziņojumiem un priekšlikumiem vilcienu kustības organizācijai.

3. Infrastruktūras jaudu sadala taisnīgi, nediskriminējoši un ievērojot sniegtās informācijas konfidencialitāti, kā arī nodrošinot efektīvu infrastruktūras izmantošanu.

4. Infrastruktūras jaudu piešķir uz 12 mēnešu ilgu laikposmu, kas sākas attiecīgā gada decembra otrajā svētdienā.

5. Ja starptautisko vilcienu ceļu izveide sadarbībā ar tādu valstu infrastruktūras pārvaldītājiem (būtisko funkciju veicējiem), kuras nav Eiropas Savienības dalībvalstis, notiek termiņos, kas ir atšķirīgi no šo noteikumu 4. punktā minētā termiņa, infrastruktūras jaudas sadales plānā piemēro šos atšķirīgos termiņus.

II. Pieteikuma un apkopes darbu veikšanas paziņojuma saturs un izskatīšanas kārtība

6. Pārvadātāji katru gadu līdz 15. maijam, bet citi pieteikuma iesniedzēji – līdz 1. maijam būtisko funkciju veicējam iesniedz pieteikumu, izmantojot tīkla pārskatā norādīto jaudas pieprasījuma veidlapu. Pieteikuma iesniedzēji, kas nav pārvadātāji, norāda arī sākotnēji izraudzīto pārvadātāju.

7. Pieteikumā norāda:

7.1. pieprasītā infrastruktūras iecirkņa nosaukumu atbilstoši tīkla pārskatā minētajam nosaukumam. Pieteikuma iesniedzēji, kuriem viena iecirkņa robežās mainās vilcienu skaits, pieteikumā šo iecirkni sadala posmos pa iecirknī esošajām stacijām, kurās mainās vilcienu skaits;

7.2. vidēji diennaktī prognozējamo vilcienu skaitu (pārvadātāji norāda arī jaudu (ja tāda ir), kas nepieciešama pieteikuma iesniedzēju plānotajiem pārvadājumiem, savukārt pieteikuma iesniedzēji, kas nav pārvadātāji, attiecībā uz kravas pārvadājumiem vilcienu skaita vietā drīkst norādīt tikai prognozējamo kravas pārvadājumu apjomu: tonnas gadā vai diennaktī);

7.3. aptuveno vilcienu nosūtīšanas vai pienākšanas laiku vilcienu kustības maršrutā, ja pieteikuma iesniedzējam tas ir būtiski, vai arī tajā ietver norādi, ka vilcienu ceļu iedalīšana var notikt operatīvi;

7.4. braukšanas periodiskumu vai vilcienu kustības izmaiņu apstākļus, ja pieteikuma iesniedzēji prognozē sezonālas vai citas svārstības;

7.5. prognozējamo vilcienu sadalījumu pa maršruta galastacijām, pasažieru pārvadājumiem norādot vēlamās pieturas punktus katram vilcienam;

7.6. informāciju par vilces nodrošinājumu:

7.6.1. pārvadātājam pieejamos vilces līdzekļa veidus (sērijas);

7.6.2. vilces līdzekļu faktiski iespējamo kustības ātrumu infrastruktūras iecirknī (ievērojot visus ierobežojumus);

7.6.3. vilces līdzekļu pastāvīgo dislokācijas vietu;

7.6.4. vilces līdzekļu apgrozības punktu pieprasītajā infrastruktūras iecirknī;

7.6.5 operācijas, kas nepieciešamas, lai vilces līdzekli sagatavotu kustībai (pievienojot atšifrējumu pa operāciju veidiem un tām nepieciešamo laiku);

7.6.6 lokomotīvu brigāžu darba kārtību konkrētajā vilcienu maršrutā, tai skaitā brigāžu apgrozības punktus, norādot arī, vai tajos ir paredzēta atpūta;

- 7.7. plānoto vilcienu svaru un garumu (fiziskās vienībās), ko var pavilkt attiecīgais vilces līdzeklis pieteiktajā infrastruktūras iecirknī (ievērojot visus ierobežojumus);
- 7.8. plānotās vagonu tehniskās apkalpošanas vietas maršrutā;
- 7.9. pārējos īpašos nosacījumus, kas ietekmē vilcienu kustības laiku un apstākļus (ja tādi ir), pievienojot detalizētu skaidrojumu;
- 7.10. saziņai ar pieteikuma iesniedzēju izmantojamās oficiālās elektroniskās saziņas līdzekļus (kontakthinformāciju).

8. Pieteikuma iesniedzējs pieteikumam pievieno:

- 8.1. iepriekšējā gadā piešķirtās infrastruktūras jaudas (ja tāda bija) izmantošanas analīzi;
- 8.2. informāciju par dzelzceļa infrastruktūras pakalpojumu apmaksu iepriekšējā infrastruktūras jaudas piešķiršanas periodā, maksājumu garantijas, ja līdzšinējās saistības par dzelzceļa infrastruktūras izmantošanu nav izpildītas;
- 8.3. ja tikla pārskatā tas prasīts – dokumentu, kas apliecina garantijas par to, ko infrastruktūras pārvaldītājs pamatoti sagaida attiecībā uz ieņēmumiem un infrastruktūras izmantošanu nākotnē, ievērojot Komisijas 2015. gada 6. janvāra Īstenošanas regulu (ES) 2015/10 par kritērijiem pieteikuma iesniedzējiem, kas pieteikušies uz dzelzceļa infrastruktūras jaudu, un Īstenošanas regulas (ES) 870/2014 atcelšanu;
- 8.4. dokumentus, kas apliecina dzelzceļa pārvadājumu pakalpojuma prioritāti, ja infrastruktūras jauda tiek pieprasīta tādu dzelzceļa pārvadājumu pakalpojumu sniegšanai, kam saskaņā ar Dzelzceļa likuma 27. panta trešo daļu ir prioritāte infrastruktūras jaudas sadalīšanā;
- 8.5. infrastruktūras jaudas pieprasījuma pamatojumu par iespējamiem pārvadājumu apjomiem.
9. Iepriekš saskaņotajiem vilcienu ceļiem, kas izveidoti vairāk nekā vienā tīklā (izņemot valstīs, kas nav Eiropas Savienības dalībvalstis), pieteikuma iesniedzēji var pieprasīt jaudu būtisko funkciju veicējam, kurš tālāk pieprasa infrastruktūras jaudu no citiem infrastruktūras pārvaldītājiem (būtisko funkciju veicējiem) pieteikuma iesniedzēja vārdā.
10. Ja pieteikumā nepieciešami grozījumi vai papildinājumi, būtisko funkciju veicējs par to paziņo pieteikuma iesniedzējam, izmantojot oficiālās elektroniskās saziņas līdzekļus. Pieteikuma iesniedzējs izdara nepieciešamos grozījumus vai papildinājumus pieteikumā un piecu darbdienu laikā no paziņošanas brīža rakstveidā iesniedz tos būtisko funkciju veicējam.

11. Būtisko funkciju veicējs nosaka sadalāmo infrastruktūras jaudu, ņemot vērā infrastruktūras iecirkņa vai tā daļas tehnisko stāvokli, kustības ātrumu un infrastruktūras uzturēšanai paredzētos tehnoloģiskos ierobežojumus, kā arī atlicinot infrastruktūras jaudas daļu ārpusplāna vilcieniem un, pamatojoties uz apkopes darbu veikšanas paziņojumu, – infrastruktūras pārvaldītāja plānotajiem apkopes darbiem.

12. Par plānotajiem apkopes darbiem infrastruktūras pārvaldītājs katru gadu līdz 1. maijam iesniedz būtisko funkciju veicējam apkopes darbu veikšanas paziņojumu. Paziņojuma veidlapu nosaka būtisko funkciju veicējs infrastruktūras jaudas sadales shēmā. Paziņojumā ietver šādu informāciju:

12.1. apkopes darbu raksturojumu;

12.2. apkopes darbiem pieprasītā infrastruktūras iecirkņa nosaukumu atbilstoši tīkla pārskatā minētajam nosaukumam, norādot konkrētu vietu iecirknī, tai skaitā infrastruktūras iecirkņus, kas ir nepieciešami, lai

pārvietotu apkopes darbiem nepieciešamos tehnoloģiskos vilcienus;

12.3. plānotos apkopes darbu veikšanas periodus, nepieciešamos vilcienu kustības pārtraukumus vilcienu kustības gada grafikā, šo pārtraukumu skaitu un ilgumu;

12.4. plānoto tehnoloģisko vilcienu skaitu un nepieciešamos vilces līdzekļus;

12.5. ātrumu ierobežojumus apkopes darbu vietā, tostarp arī blakus ceļos (ja tādi ir);

12.6. citus nosacījumus, kas ietekmē tehnoloģisko un citu vilcienu gaitas laiku un apstākļus (ja tādi ir), pievienojot detalizētu skaidrojumu.

13. Sadalot infrastruktūras jaudu, ja iespējams, pieteikuma iesniedzējiem piešķir visu pieteikumos pieprasīto infrastruktūras jaudu, nosakot prioritāti vilcieniem saskaņā ar Dzelzceļa likuma 27. panta trešo daļu un atbilstoši ar citu valstu infrastruktūras pārvaldītājiem (būtisko funkciju veicējiem) saskaņotajiem kustības sarakstiem.

14. Ja pieprasītā infrastruktūras jauda nepārsniedz sadalāmo jaudu, būtisko funkciju veicējs līdz 15. jūlijam pieņem lēmumu par infrastruktūras jaudas sadali un apstiprina infrastruktūras jaudas sadales plānu nākamajam jaudas sadales periodam.

15. Ja pieteikumā norādīts aptuvenais vilciena nosūtīšanas vai pienākšanas laiks, to norāda infrastruktūras jaudas sadales plānā un ievēro, sastādot vilcienu kustības gada grafiku.

16. Ja pieteikumos nav norādīti aptuvenie vilcienu nosūtīšanas vai pienākšanas laiki, būtisko funkciju veicējs apmierina pieprasījumus, iedalot tiem norādīto vilcienu ceļu skaitu vidēji diennaktī. Konkrēto vilcienu nosūtīšanas vai pienākšanas laiku šādiem pieprasījumiem būtisko funkciju veicējs nosaka, veicot vilcienu ceļu iedalīšanu.

17. Nepieprasīto un nesadalīto infrastruktūras jaudu būtisko funkciju veicējs sadala, pamatojoties uz pārvadātāju vai tehnoloģisko darbu veicēju pieteikumiem, ja tādi tiek iesniegti pēc jaudas sadales plāna apstiprināšanas, ievērojot šajā nodaļā noteikto kārtību. Uz nesadalīto infrastruktūras jaudas daļu kādā iecirknī pārvadātājs var pretendēt arī tad, ja tā drošības sertifikātā šis iecirknis vēl nav iekļauts.

18. Infrastruktūras jaudu, par kuru saskaņā ar Dzelzceļa likuma 27.² pantu ir noslēgta pamata vienošanās, sadala, piemērojot arī Komisijas 2016. gada 7. aprīļa Īstenošanas regulu (ES) 2016/545 par procedūram un kritērijiem, kas saistīti ar pamata vienošanos par dzelzceļa infrastruktūras jaudas piešķiršanu.

19. Ja pieteikuma iesniedzējs, kas nav pārvadātājs, pēc infrastruktūras jaudas sadales plāna apstiprināšanas izraugās citu pārvadātāju, pieteikuma iesniedzējs par to vismaz nedēļu iepriekš rakstiski informē būtisko funkciju veicēju un iesniedz informāciju par izmaiņām (ja tādas ir) šo noteikumu 7.6., 7.8. un 7.9. apakšpunktā minētajās ziņās.

III. Infrastruktūras jaudas sadales koordinēšana

20. Ja pieprasītā infrastruktūras jauda ir lielāka nekā sadalāmā jauda un pieprasījumus nav iespējams apmierināt bez koordinēšanas, būtisko funkciju veicējs, koordinējot pieprasījumus, cenšas nodrošināt visu prasību iespējami labāku saskaņošanu.

21. Būtisko funkciju veicējs veic koordinēšanu, apspriežoties ar pieteikumu iesniedzējiem, kuru pieprasījumus nav iespējams apmierināt. Koordinēšanai nepieciešamā apspriešana veicama samērīgā laikā, ievērojot konfidencialitāti (neizpaužot citu pieteikuma iesniedzēju identitāti, ja vien attiecīgie pieteikuma iesniedzēji nav piekrituši šādai izpaušanai), bez maksas rakstiskā vai elektroniskā veidā apmainoties ar šādu informāciju:

- 21.1. pieprasītā infrastruktūras jauda tajos pašos maršrutos;
 - 21.2. pagaidām piešķirtā infrastruktūras jaudas daļa tajos pašos maršrutos;
 - 21.3. infrastruktūras jauda, kas tiek piedāvāta alternatīvajos maršrutos;
 - 21.4. kritēriji, kas tiek izmantoti infrastruktūras jaudas sadales procesā.
22. Būtisko funkciju veicējs infrastruktūras jaudas sadales shēmā norāda koordinēšanas procesa kārtību. Tajā atspoguļo starptautisko vilcienu ceļu organizēšanas sarežģītību, sekas, ko izmaiņas var radīt citiem infrastruktūras pārvaldītājiem (būtisko funkciju veicējiem) un citu informāciju.
23. Koordinēšanas procesā būtisko funkciju veicējs var piedāvāt infrastruktūras jaudu, kas atšķiras no pieprasītās jaudas, šajā nolūkā piedāvājot pieteikuma iesniedzējiem, attiecīgi grozot pieteikumus, veikt šādus pasākumus:
- 23.1. izvēlēties citu pieteiktā maršruta laiku (ja pieteikumā minēts laiks);
 - 23.2. izvēlēties citu maršrutu, nekā norādīts pieteikumā;
 - 23.3. samazināt pasažieru vilcienu braukšanas ilgumu, samazinot pieturu skaitu vai citādi;
 - 23.4. izmantot vilces līdzekļus ar labākiem tehniskajiem parametriem;
 - 23.5. atteikties no kādas pieprasītās infrastruktūras jaudas daļas.
24. Ja pieteikuma iesniedzēji piekrīt grozīt pieteikumu saskaņā ar šo noteikumu 23. punktu, infrastruktūras jauda tiek piešķirta atbilstoši grozītajiem pieteikumiem.
25. Ja pieteikuma iesniedzēji nepiekrīt grozīt pieteikumus, tad, neierobežojot tiesības iesniegt sūdzību Valsts dzelzceļa administrācijā un tās pilnvaras attiecībā uz sūdzību izskatīšanu un tirgus uzraudzību dzelzceļa jomā, ar infrastruktūras jaudas sadali saistītu domstarpību gadījumā var piemērot arī būtisko funkciju veicēja apstiprināto domstarpību izšķiršanas procedūru, kas norādīta jaudas sadales shēmā. Šajā gadījumā lēmumu par jaudas sadali pieņem 10 darbdienu laikā no procedūras piemērošanas dienas, bet ne vēlāk kā līdz kārtējā gada 15. jūlijam.

IV. Infrastruktūras jaudas analīze un rīcība, ja infrastruktūra ir pārslogota

26. Dzelzceļa likuma 27. panta deviņtajā daļā minētajā gadījumā būtisko funkciju veicējs brīdina zināmos pieteikumu iesniedzējus, pārvadātājus un infrastruktūras pārvaldītāju, ka var tikt piemērota Dzelzceļa likuma 11. panta trešajā daļā minētā papildu maksa.
27. Ja netiek piemērota papildu maksa saskaņā ar Dzelzceļa likuma 11. panta trešo daļu vai ja tā nav sniegusi gaidīto rezultātu un infrastruktūra ir atzīta par pārslogotu, būtisko funkciju veicējs, sadalot jaudu, papildus piemēro šādus kritērijus:
- 27.1. pakalpojuma sabiedrisko nozīmību salīdzinājumā ar jebkuru citu pakalpojumu, kas līdz ar to vairs nebūs pieejams;
 - 27.2. pārvadātāja un infrastruktūras pārvaldītāja sadarbības pieredzi, ja tāda ir;
 - 27.3. plānoto infrastruktūras izmantošanas regularitāti, intensitāti un ilgumu;
 - 27.4. vilcienu tehnisko parametru atbilstību efektīvas infrastruktūras izmantošanas nodrošināšanai;